

DE COLLECTIE DRUCKER IN HET RIJKSMUSEUM

□ □ □ DOOR W. STEENHOFF. □ □ □

Wanneer ik zeg dat de schenking Drucker een onschatbare aanwinst beteekent voor de schilderij-verzameling in het Rijksmuseum, moge dit nu eens niet begrepen worden als een aanduiding van het aanzienlijke kapitaal, dat — volgens den tegenwoordigen koers aan de kunstmarkt — door dat ruime aantal Marissen en Mauve's vertegenwoordigd wordt. Want er is nog een ander begrip van waarde, dat niet illusie's wekt van fabelachtige geldsommen, een waarde, die ik nu onschatbaar wil heeten, juist wijl door de cijferberekeningen van een speculatieven handelsgeest en den onderlingen naijver van verzamelaars het werkelijk kostbare, dat gelegen is in het kunstgehalte der gezochte schilderijen, van minder geachte beteekenis dreigt te worden. Het artikel hoeft niet meer aangeprezen; zoo het slechts van een echte handteekening is voorzien, of van ontwijfelbare herkomst, wordt ieder stuk inwisselbaar voor zooveel duizend. En de wereld staat verbluft bij de stijging der prijzen, met het gevolg van een critieklooze bewondering voor deze kunstsoort, die in overschatting of althans in redelooze waarde-toekenning wel moet ontaarden. Een en ander zal echter maar tijdelijk zijn; als de commercieele belangen naar andere terreinen verplaatst worden, zal eerst recht de duurzaamheid der waardeering kunnen blijken, en juist daarom is deze ruime aanwinst van moderne kunst, voor het Rijksmuseum, tot een blijvende huisvesting, van onafzienbaar belang te heeten.

Ik herinner me, dat toonaangevers van de algemeene meening den aankoop van het mooie zilverachtige stadsgezicht door Maris in het Rijksmuseum wraakten (de prijs was toen nog niet hoog). In onze dagen is, ook van officieele zijde, onverdeeld het huldebetoon aan den milden schenker, die het Museum met werken van denzelfden Maris schier overstelt. En ook de Regeering was gaarne

bereid tot de aanzienlijke kosten voor een nieuwen aanbouw. Wel zijn er, die oordeelen dat een Museum zich moet beperken in zijn verzameling en dat met name het Rijksmuseum de bewaarplaats heeft te zijn van oud-hollandsche schilderijen. Maar een Museum zal beter aan zijn bestemming van volksinstituut kunnen beantwoorden, zoo aan de uitbreiding geen grenzen gesteld zijn. Buiten de specialiseer-neigingen van enkele kunstwetenschappelijken, mogen we den gang naar een openbare schilderij-verzameling toch veronderstellen als een uiting van kunstzin en deze zal aan ruimte en innigheid kunnen winnen bij een overzicht van de veelzijdige gedaantevormen, die de kunstverschijning in verschillende tijdperken en bij onderscheidene nationaliteiten heeft aangenomen. En zoo zal in een Museum, naast de genieting van schilderijen-zien, ook gevonden worden een goede kweekplaats voor kunsthistorische kennis, in de praktijk te winnen.

Een direkt voordeel van deze aanzienlijke schenking aan Hollands grootste museum, is, dat een treffende vertegenwoordiging der 19de eeuw ons tot duurzaam behoud gewaarborgd is. Zoo nabij zij ons nog staat, is deze kunst toch reeds te rangschikken bij die uit het historisch verleden, waarin een generatie zich heeft uitgeleefd. Bij de bewegelijkheid der wel wat wilde geestelijke stroomingen in onzen tijd, maar die toch een vruchtbare kentering van meening en inzicht doen gewaar worden, is het goed dat door een zóo ruime vertegenwoordiging deze kunst steeds getuigen kan van de volheid en levensdiepte der uiting bij een vorig geslacht. Het zal ons er voor behoeden, tot ons heil, ons hart er van te vervreemden. Nu zou er wel de opmerking te maken zijn, dat door de schenking — Drucker de afdeeling moderne kunst in het Rijksmuseum wel rijkelijk, maar op al te eenzijdige wijze werd aangevuld. Om een